

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА
ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Циклова комісія правових та психологічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора

з навчально-виховної роботи

ВСП ВФКЕП ЗУНУ

Лілія ЗАБРОДІНА

«31» серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Галузь знань: 08 Право

спеціальність: 081 Право

освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

освітня кваліфікація: фаховий молодший бакалавр з права

Форма навчання	Курс	Семестр и	Лекції	Практичні	ІРС	Разом	СРС	Форма контролю
денна	III-IV	VI-VII	39	39	5	210	127	залік, екзамен

Робоча програма навчальної дисципліни «Господарське право» для студентів спеціальності 081 Право, освітня програма – освітньо-професійна програма «Право»

Розробник: Олександр КОЛЕСНИК, викладач циклової комісії правових та психологічних дисциплін

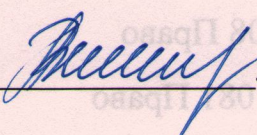
Затверджено на засіданні циклової комісії правових та психологічних дисциплін

протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова циклової комісії Тетяна ВДОВИЧЕНКО

Схвалено методичною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ,

протокол № 1 від «31» серпня 2022 року

Голова методичної ради ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія ЗАБРОДІНА

Форма контролю	СРС	Резом	ІРС	Практичні	Лекції	Семестр	Курс	Форма зняття
звіт	127	210	2	30	30	VI-VII	III-IV	звіт

**1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»**

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 7	Галузь знань – 08 Право	Блок обов'язкових дисциплін, цикл професійної підготовки	
	Спеціальність: 081 Право	Рік підготовки	
Змістових модулів: 4		3-й	4-й
Загальна кількість годин – 210 год.		Семестр	
		6-й	7-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 (6-й семестр) 2 (7-й семестр)	освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	24 год.	15 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	15 год.
		Самостійна робота	
		40 год.	87 год.
		Індивідуальні завдання:	
		2 год.	3 год.
		Вид контролю:	
		Залік	Екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення дисципліни

Вивчення цього курсу має важливе значення для підготовки юристів високої кваліфікації. Без знання теоретичних, фундаментальних основ держави і права неможливо засвоїти положення галузевих, міжгалузевих базових і спеціально–прикладних юридичних наук. Як наука, теорія держави і права ставить за мету: опанувати студентами знаннями про причини виникнення, сутність держави і права, принципи, закономірності та механізми походження, розвитку і функціонування цих інституцій та інших державно– правових явищ.

Пізнання, засвоєння і, відповідно, розуміння всіх цих понять і термінів підвищує світогляд студентів–юристів, сприяє правильній орієнтації у політиці при вирішенні проблем державної і юридичної практики. Ґрунтовне вивчення теорії держави і права допоможе виробити вміння тлумачити, правильно реалізовувати і застосовувати нормативні акти, давати вірну оцінку юридичним фактам. Господарський процес підвищує професійний рівень юристів, допомагає орієнтуватись у правовій літературі, сприяє зростанню уміння мислити правовими категоріями, стимулює встановлення режиму законності в діяльності державних органів, громадських організацій, посадових осіб.

Будучи фундаментальною, загальнотеоретичною наукою, Господарське право є базовою навчальною дисципліною юридичного інституту, яка допомагає у підготовці спеціалістів–правників для органів юстиції, судів, прокуратури, органів внутрішніх справ, юридичних служб, приватних підприємств та громадських організацій.

Програма Господарського права виходить з основного завдання цього курсу в нинішніх умовах: сприяти забезпеченню підготовки правників високої кваліфікації, готових і здатних брати участь у розбудові суверенної, правової, демократичної держави.

2.2.Завдання вивчення дисципліни

В результаті проведення лекцій студенти повинні знати структуру і зміст курсу, вміти знаходити зв'язок між темами курсу та іншими юридичними дисциплінами, а також вміти використовувати отримані знання для вирішення практичних задач.

В результаті вивчення курсу «**Господарське право**» студенти повинні:

- використовувати загальні поняття і категорії;
- застосовувати теоретичні знання в юридичній практиці;
- знаходити необхідну юридичну та іншу літературу для поповнення своїх теоретичних знань;
- розрізняти окремі типи, форми держави та характерні їм функції;
- визначати основні шляхи побудови суверенної, соціальної, демократичної правової держави;
- розмежовувати правові відносини в суспільстві;
- давати аналіз і тлумачення нормам права, нормативно-правовим актам;
- використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини;
- обґрунтовувати законність і доцільність прийнятих правових рішень;
- виділяти основні етапи і стадії правотворчого процесу.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

В результаті вивчення дисципліни «**Господарське право**» студенти повинні: володіти такими загальнокультурними компетенціями (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Уміння планувати та організовувати свою професійну діяльність.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, у тому числі у професійній сфері.

ЗК6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК9. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

В результаті вивчення дисципліни “Господарське право” студенти повинні володіти такими фаховими компетентностями (ФК)

ФК5. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК6. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК8. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК9. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК10. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

ФК13. Здатність і готовність особи створювати та оформлювати різні види документів у відповідності до правових, мовних та технічних норм документотворення та правил документообігу.

ФК14. Здатність і готовність особи у різноманітних соціальних ситуаціях ефективно взаємодіяти з людьми в системі міжособистісних відносин, правильно визначаючи особистісні особливості й емоційний стан інших людей, обираючи адекватні способи спілкування й реалізуючи їх у процесі взаємодії.

2.4.Передумови для вивчення дисципліни

Господарське право є системоутворюючою, фундаментальною, базовою, основною навчальною дисципліною для всієї юриспруденції, яка допомагає вивченню решти юридичних дисциплін і є основою їх пізнання.

2.5.Програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні досягти програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН4. Оцінювати правові джерела, проводити їх доктринальне тлумачення, зовнішнє та внутрішнє рецензування.

ПРН5. Використовувати у професійній діяльності нормативно- правові акти України та рекомендації належних правозастосовчих (законодавчих, судових, правоохоронних тощо) практик у галузі юридичної освіти та науки

ПРН6. Оприлюднювати серед фахівців і нефахівців юридичну інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід в галузі професійної діяльності

ПРН8. Нести професійну відповідальність за прийняті правові рішення, у тому числі у непередбачуваних умовах

ПРН9. Використовувати інноваційні підходи для вирішення професійних завдань

ПРН10. Навчатись з високим рівнем автономності та академічної доброчесності

ПРН13. Застосовувати загальні вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного рішення

ПРН14. Здійснювати правову допомогу у захисті прав і законних інтересів громадян

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Змістовий модуль I. Поняття Господарського права та господарської діяльності, умови її здійснення

Тема 1. Загальні положення про господарське право, господарську діяльність та господарські правовідносини. Господарське законодавство.

Господарське право як галузь права. Сутність і зміст господарського права. Принципи господарського права. Методи господарського права. Система господарського права. Систематизація в господарському праві. Розмежування господарського права від інших галузей права і їхня взаємодія.

Господарське право як галузь науки. Господарське право як навчальна дисципліна.

Господарська діяльність та господарські правовідносини. Поняття та ознаки господарських відносин. Види господарських правовідносин. Учасники відносин у сфері господарювання. Відмежування господарських відносин від інших видів правовідносин. Методи правового регулювання господарських відносин.

Система джерел господарського права України. Господарсько-правові акти та їх види. Господарське законодавство, його система, ознаки та джерела. Поняття, ознаки та особливості господарського законодавства. Система господарського законодавства. Господарський кодекс України та його роль в господарській діяльності суб'єктів господарювання. Регулювання відповідних відносин на основі кодифікованих нормативно-правових актів (кодексів), законів та інших актів, що мають силу закону. Регулювання господарських відносин підзаконними нормативними актами. Роль судової практики для вдосконалення господарського законодавства. Міжнародно-правове регулювання господарських правовідносин.

Тема 2. Господарська діяльність як предмет господарського права

Господарська діяльність як предмет господарського права. Поняття та

ознаки господарської діяльності. Види господарської діяльності. Класифікація видів економічної діяльності.

Підприємництво як вид господарської діяльності. Ознаки підприємницької діяльності, які вирізняють її від інших видів господарювання. Свобода підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Реалізація права на підприємницьку діяльність. Обмеження окремих осіб щодо здійснення підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Організаційні форми підприємництва. Гарантії прав підприємців. Державна підтримка підприємництва.

Поняття та ознаки некомерційної господарської діяльності. Функції некомерційного господарювання. Критерії розмежування господарської (комерційної) від негосподарської (некомерційної) діяльності. Некомерційний сектор господарювання як невід'ємна частина ринкового господарства. Соціально-культурна діяльність як основа некомерційного господарювання. Негосподарські організації як основа некомерційного сектора господарювання.

Тема 3. Умови здійснення та державна реєстрація суб'єктів господарської діяльності

Поняття «утворення суб'єкта господарювання» як умови здійснення господарської діяльності. Розмежування утворення і державної реєстрації як послідовність здійснення певних юридичних дій. Правові підстави започаткування суб'єктів господарювання, їх зміст. Етапи процесу заснування суб'єктів господарювання, їх характеристика. Відмінності в порядку виникнення окремих суб'єктів господарювання.

Поняття та способи (реорганізація, ліквідація) припинення діяльності суб'єктів господарювання. Підстави (добровільне, примусове, добровільно-вимушене) припинення діяльності суб'єктів господарювання. Характеристика форм припинення суб'єктів господарювання шляхом їх реорганізації (поділ, злиття, приєднання, перетворення). Характеристика процесу ліквідації як форми припинення діяльності суб'єктів господарювання.

Поняття державної реєстрації як факту виникнення нового суб'єкта господарювання і завершення процесу його утворення. Етапи державної реєстрації, їх зміст. Місце та строки державної реєстрації. Особливості правового статусу державного реєстратора та спеціально уповноваженого органу з питань державної реєстрації. Вимоги до оформлення документів, які подаються для державної реєстрації. Особливості порядку державної реєстрації утворення юридичних осіб. Особливості порядку державної реєстрації припинення юридичних осіб. Особливості порядку державної реєстрації утворення та припинення фізичних осіб-підприємців. Поняття та вимоги до Державного реєстру та порядку його ведення. Поняттям та особливості ведення реєстраційних справ. Спеціальні правила реєстрації окремих суб'єктів підприємництва. Скасування державної реєстрації як форми припинення діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 4. Засоби державного регулювання господарської діяльності

Поняття та основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання. Умови, обсяги, сфери та порядок застосування окремих видів засобів державного регулювання господарської діяльності. Правові засади здійснення публічних закупівель.

Правові засади ліцензування видів господарської діяльності. Квотування у господарській діяльності.

Особливості технічного регулювання у сфері господарювання. Застосування нормативів та лімітів у сфері господарювання. Правове регулювання ціноутворення в Україні. Види цін і тарифів. Дотації та інші засоби державної підтримки суб'єктів господарювання.

Тема 5. Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції

Поняття і призначення антимонопольного регулювання. Загальна

характеристика законодавства про захист економічної конкуренції. Держава як інститут, що забезпечує захист та розвиток конкуренції.

Завдання, компетенція, повноваження та організаційні засади діяльності Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень.

Правове регулювання в Україні природних монополій. Поняття та ознаки монопольного (домінуючого) положення на ринку. Поняття природної монополії та суб'єкта природної монополії. Зловживання монопольним (домінуючим) положенням на ринку. Монополістичні правопорушення, їх види та засоби боротьби з ними.

Поняття, роль та основні принципи економічної конкуренції. Поняття недобросовісної конкуренції. Загальна характеристика видів недобросовісної конкуренції. Неправомірне використання ділової репутації підприємців. Неправомірні дії щодо комерційної таємниці суб'єкта господарювання. Процедура розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Загальні засади відповідальності за вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції Види відповідальності та види санкцій за порушення антимонопольного законодавства.

Тема 6. Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів

Поняття якості продукції, робіт, послуг, їх ознаки та критерії. Фактори, що зумовлюють якість продукції. Основні форми державного регулювання якості (організаційні, економічні, правові). Поняття та об'єкти стандартизації як засобу забезпечення безпеки та якості товарів, робіт, послуг. Органи державної та галузевої служби стандартизації. Організація робіт зі стандартизації. Вітчизняні системи стандартів. Основні положення державної системи сертифікації продукції в Україні. Договір як засіб забезпечення якості товарів, робіт, послуг. Правила і схеми проведення сертифікації продукції. Міжнародні системи стандартизації (КО) та міжнародна сертифікація. Методи оцінювання

та управління якістю продукції та послуг. Оцінка рівня якості продукції та методи його визначення. Відповідальність за правопорушення в сфері забезпечення якості продукції.

Конституційні основи права споживачів на придбання товарів належної якості. Поняття захисту прав споживачів як особливого механізму реалізації державної політики в сфері господарювання. Основні права споживачів товарів, робіт, послуг. Судовий захист прав споживачів. Позасудовий захист прав споживачів. Особливості захисту прав споживачів при здійсненні окремих видів торгівельної діяльності, наданні послуг і виконанні робіт. Особливості захисту прав споживачів при придбанні окремих видів товарів. Відповідальність за порушення законодавства у сфері захисту прав споживачів.

Змістовий модуль II. Правовий статус учасників господарських відносин

Тема 7. Суб'єкти господарського права. Загальні положення.

Поняття та види суб'єктів господарського права. Співвідношення понять «суб'єкт господарювання», «суб'єкт господарської діяльності», «суб'єкт, що господарює», «господарська організація». Класифікаційні типи суб'єктів господарювання (підприємництва): критерії та види. Правова природа господарської правосуб'єктності суб'єктів господарювання. Ознаки суб'єктів господарювання (підприємництва), їх характеристика. Поняття та види організаційно-правових форм суб'єктів господарювання. Співвідношення понять суб'єкт господарювання (учасник господарських відносин) та суб'єкт підприємницької діяльності. Права та обов'язки суб'єктів господарювання (загальні, спеціальні). Чинники які визначають обсяг правосуб'єктності (прав та обов'язків) суб'єктів господарювання.

Поняття та правова природа установчих документів суб'єктів господарювання. Види установчих документів суб'єкта господарювання. Зміст та особливості спеціальних вимог до установчих документів. Структура установчих документів. Порядок та процедури розробки і затвердження установчих документів. Правова природа статуту. Модельний статут як нова

форма установчих документів. Засновницький договір (договір засновників) як установчий документ. Характеристика установчих документів міністерств/відомств (установчий акт, положення). Поняття меморандуму (одноособова заява) як установчого документу, випадки застосування. Положення як установчий документ структурних одиниць господарських організацій.

Тема 8. Правове становище підприємств

Поняття та особливості правового регулювання статусу підприємств в Україні. Підприємство як організаційна форма господарювання. Риси (ознаки) підприємств їх аргументація. Класифікація підприємств за різними критеріями. Види (унітарні, корпоративні) та організаційні форми підприємств. Організаційна структура підприємства. Особливості управління правління підприємством. Правовий режим майна підприємства, джерела його формування. Зовнішньоекономічна та соціальна діяльність підприємств. Правовий статус відокремлених підрозділів суб'єктів господарювання.

Особливості правового становища державних унітарних підприємств. Правовий статус державних комерційних підприємств. Правовий статус казенних підприємств. Поняття та особливості правового статусу комунальних унітарних підприємств в Україні. Особливості правового становища підприємств колективної власності. Виробничий кооператив, їх види. Споживча кооперація. Підприємства споживчої кооперації. Підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій. Правовий статус приватних підприємств. Підприємство з іноземними інвестиціями та іноземне підприємство.

Тема 9. Правове становище об'єднань підприємств

Поняття об'єднання підприємств як суб'єктів організаційно-господарських повноважень. Цілі діяльності об'єднань підприємств як господарських організацій, що здійснюють управління господарською діяльністю, в т.ч. і координацію такої діяльності. Види та критерії

розмежування об'єднань підприємств за різними критеріями. Вимоги щодо організації та здійснення об'єднанням підприємств господарської діяльності (*порядок утворення та реєстрації, статус учасників, управління об'єднанням, майнові відносини, вихід учасника, припинення діяльності*). Організаційно-правові форми об'єднань підприємств (*асоціації, корпорації, консорціум, концерн, комбінат, трест, союзи, спілки, асоціації підприємців тощо*). Особливості правового становища державних (комунальних) господарських об'єднань. Правовий статус холдингових компаній в Україні. Особливості правового становища державних холдингових компаній. Поняття та види асоційованих підприємств.

Тема 10. Правовий статус господарських товариств

Поняття та особливості правового регулювання статусу господарських товариств в Україні. Характерні риси господарських товариств, їх зміст. Класифікація господарських товариств. Поділ господарських товариств на персональні товариства та об'єднання капіталів. Характерні риси персональних товариств та господарських товариств, що належать до об'єднань капіталів. Поняття залежного господарського товариства. Правова природа простого товариства. Довірчі товариства в Україні їх істотні риси.

Особливості правового становища повного товариства. Особливості правового становища командитного товариства. Особливості правового становища товариства з обмеженою відповідальністю. Особливості правового становища товариства з додатковою відповідальністю.

Правовий статус акціонерного товариства, типи АТ. Акціонери товариства, їх права та обов'язки. Заснування АТ. Капітал АТ. Органи АТ, їх компетенція та порядок діяльності. Цінні папери АТ. Викуп та обов'язковий викуп АТ розміщених ним цінних паперів. Виділ та припинення АТ. Особливості правового статусу державних акціонерних товариств.

Тема 11. Громадянин як суб'єкт господарювання. Особливості статусу інших суб'єктів господарювання

Поняття та порядок реалізації права фізичних осіб на безпосереднє заняття підприємницькою діяльністю. Господарська правосуб'єктність фізичних осіб-підприємців. Ознаки фізичних осіб- підприємців, як суб'єктів господарювання. Організаційно-правові форми здійснення індивідуальними підприємницями господарської діяльності. Категорії фізичних осіб, яким заборонено (чи обмежено) займатись підприємницькою діяльністю. Особливості державної реєстрації утворення та припинення фізичних осіб- підприємців. Особливості банкрутства фізичних осіб-підприємців.

Особливості господарсько-правового статусу іноземних суб'єктів господарювання в Україні. Особисте селянське господарство як форма індивідуального підприємництва. Фермерське господарство як прогресивна форма підприємницької діяльності громадян у галузі сільського господарства України. Правовий статус кредитних спілок в Україні. Поняття та принципи діяльності. Ознаки, функції та основні засади членства. Майнові відносини у кредитній спілці. Органи управління та контролю в кредитній спілці.

Поняття та види організаційно-правових форм неприбуткових організацій. Господарсько- правовий статус громадських об'єднань та політичних партій як некомерційних суб'єктів. Правовий статус громадських та релігійних організацій, як некомерційних суб'єктів господарювання. Поняття благодійності, як некомерційної діяльності та благодійних організацій, їх види та типи. Поняття та види некомерційних фондів як не господарюючих суб'єктів. Господарсько-правовий статус установ, у тому числі бюджетних (освітніх, медичних, наукових, соціальних, закладів культури та інших). Господарсько-правова природа негосподарських об'єднань юридичних осіб (асоціації, союзи, спілки). Торгово-промислові палати як добровільні об'єднання підприємців.

Змістовий модуль III.

Майнова основа господарювання, господарські зобов'язання та господарсько - правова відповідальність

Тема 12. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Поняття правового режиму майна в сфері господарювання Підстави виникнення майнових прав та обов'язків суб'єктів господарювання. Джерела формування майна суб'єктів господарювання, їх характеристика. Особливості правового режиму державного майна у сфері господарювання. Особливості правового режиму комунального майна у сфері господарювання. Особливості правового режиму колективного майна у сфері господарювання. Особливості правового режиму приватного майна у сфері господарювання.

Поняття та види (форми) майна в сфері господарювання, їх господарсько-правова оцінка. Право власності як основне речове право у сфері господарювання. Організаційно-засновницькі повноваження власника. Право господарського відання. Право оперативного управління. Додаткові титули закріплення майна за суб'єктами господарювання (довірча власність, право володіння, право користування).

Прибуток (доход) суб'єкта господарювання. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Використання в господарській діяльності прав інтелектуальної власності. Цінні папери у складі майна суб'єктів господарювання. Корпоративні права та корпоративні відносини. Право суб'єктів господарювання на охорону комерційної таємниці. Особливості використання майна за договорами оренди та лізингу.

Тема 13. Зобов'язальні відносини у сфері господарювання

Загальні положення про господарські зобов'язання. Види зобов'язань: майново-господарські, організаційно-господарські, соціально-комунальні, публічні. Підстави виникнення господарських зобов'язань. Умови припинення господарських зобов'язань. Господарсько-правові засоби забезпечення належного виконання господарських зобов'язань.

Тема 14. Господарські договори

Законодавство про господарські договори. Істотні умови господарського договору. Види господарських договорів. Правові вимоги до змісту та форми господарського договору. Загальні умови укладення договорів, що породжують господарські зобов'язання. Особливості укладення попередніх договорів. Особливості укладення господарських договорів за державним замовленням. Укладення господарських договорів на основі вільного волевиявлення сторін, зразкових та типових договорів. Господарські договори, що укладаються на біржах, ярмарках та публічних торгах. Порядок укладання господарських договорів (традиційний, конкурентні способи, шляхом переговорів). Порядок зміни та розірвання господарських договорів.

Договори на реалізацію майна. Договори на користування чужим майном. Підрядні договори. Транспортні договори.

Тема 15. Господарсько-правова відповідальність

Поняття господарсько-правової відповідальності. Ознаки господарсько-правової відповідальності. Функції господарсько-правової відповідальності. Принципи застосування господарсько-правової відповідальності. Юридичні та фактичні підстави господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правової відповідальності. Межі та строки застосування господарсько-правової відповідальності. Господарські санкції як правовий засіб відповідальності у сфері господарювання.

Поняття форм господарсько-правової відповідальності. Відшкодування збитків у сфері господарювання: поняття, склад та розмір, умови і порядок відшкодування. Штрафні санкції: поняття, розмір, порядок відшкодування. Оперативно-господарські санкції, їх види, підстави та порядок застосування. Адміністративно-господарські санкції, їх види та особливості застосування. Інші форми господарсько-правової відповідальності (конфіскація, планово-розрахункові (оціночні) санкції, господарсько-організаційні санкції,

відповідальність у формі обмеження правоздатності, відповідальність у формі визнання суб'єкта господарювання банкрутом тощо.

Змістовий модуль IV. Захист прав суб'єктів господарювання, банкрутство та господарсько - торгівельна діяльність

Тема 16. Правовий захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання

Правові гарантії (загальні, майнові) суб'єктів господарської діяльності. Форми захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання., їх зміст. Порядок правового захисту прав суб'єктів господарювання. Способи захисту прав та законних інтересів суб'єктів господарювання. Особливості захисту права власності суб'єктів господарювання. Відповідальність державних органів перед суб'єктами, що господарюють. Поняття господарського спору, та порядок їх урегулювання. Порядок врегулювання господарських спорів без звернення в суд. Механізм претензійного врегулювання господарських спорів.

Поняття судового захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання. Законодавство про правосуддя в господарських відносинах. Система господарських судів України, їх завдання, категорії підвідомчих справ. Поняття, зміст та форма позовної заяви. Порядок розгляду господарськими судами справ та інші питання судових процедур. Судові рішення, що приймаються господарськими судами, їх зміст та види, порядок оскарження. Правове регулювання третейського правосуддя в Україні. Порядок розгляду господарських спорів третейськими судами. Порядок виконання рішень господарських та третейських судів.

Тема 17. Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом

Призначення та сфера застосування інституту банкрутства. Нормативно-правова характеристика банкрутства. Поняття і ознаки неплатоспроможності та банкрутства. Учасники справи про банкрутство. Особи, які можуть (не можуть)

бути суб'єктом банкрутства. Підстави (юридичні та фактичні) порушення провадження у справі про банкрутство. Порядок порушення провадження у справі про банкрутство. Підготовче засідання господарського суду у справі про банкрутств. Виявлення кредиторів та осіб, що мають намір взяти участь у санації. Попереднє засідання господарського суду у справі про банкрутств. Підстави для припинення провадження у справі про банкрутство.

Поняття та призначення судових процедур, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство. Розпорядження майном боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Санація боржника як судова процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування. Мирова угода як судова процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування. Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство. Умови та порядок її застосування. Спеціальні порядки застосування судових процедур у справі про банкрутство щодо окремих категорій суб'єктів.

Тема 18. Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності

Поняття та ознаки господарсько-торгівельної діяльності. Види торгівлі: внутрішня та зовнішня торгівля. Форми торговельної діяльності: а) роздрібна та дрібно роздрібна торгівля; б) оптова торгівля. Правила розміщення торгових об'єктів. Правила торговельного обслуговування населення. Відповідальність за незаконну торговельну діяльність. Торговельна діяльність як об'єкт ліцензування. Правовий режим матеріально-технічного постачання і збуту: поставка та купівля- продаж. Окремі види господарсько-торговельної діяльності (контрактація сільськогосподарської продукції, енергопостачання, оренда майна та лізинг, міна (бартер), зберігання. Правове регулювання побутового обслуговування населення. Поняття та порядок надання послуг.

Тема 19. Правове регулювання біржової торгівлі

Поняття, ознаки та види бірж. Правове становище товарної біржі. Функції права та обов'язки товарної біржі. Види біржових угод.

Організаційно-правові основи біржових торгів. Правові основи здійснення біржових операцій. Біржовий товар та його особливості. Правовий статус учасників біржової торгівлі. Правові основи функціонування та спеціалізації контор та брокерів на певних біржових операціях. Правові основи технології проведення біржових торгів. Правові основи здійснення біржових угод. Порядок укладання біржових угод. Забезпечення виконання біржових угод. Правові основи організації торгів на товарних та фондових біржах.

Тема 20. Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання

Історичне становлення інституту оренди в господарських відносинах України. Поняття оренди. Об'єкт оренди. Поняття договору оренди. Форма та види договорів оренди. Сторони в договорі оренди. Зміст орендних і лізингових відносин. Істотні умови договору оренди. Порядок укладення, зміни та припинення договору оренди. Поняття лізингу. Види і форми лізингу. Істотні умови договору лізингу. Правовий статус суб'єктів лізингових операцій. Перспективи розвитку орендних і лізингових відносин в Україні.

Тема 21. Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання

Агентська діяльність. Підстави виникнення агентських відносин. Законодавство про комерційне посередництво у сфері господарювання. Агентський договір та його зміст. Немонопольні та монопольні агентські відносини. Передача прав комерційного агента. Розрахунки в агентських відносинах. Нерозголошення конфіденційної інформації комерційним агентом. Відповідальність за порушення агентського договору. Припинення агентського договору.

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Найменування тем і розділів	Всього	Лекцій	Практичних	СРС	ІРС	Література
Поняття Господарського права та господарської діяльності, умови її здійснення							
6 -й семестр							
1	Загальні положення про господарське право, господарську діяльність та господарські правовідносини.	4	2	2			[1,4,8,9,11,18]
2	Господарська діяльність як предмет господарського права	14	2	2	10		[1,2,4]
3	Умови здійснення та державна реєстрація суб'єктів господарської діяльності	6	2	2		2	[1,5,7]
4	Засоби державного регулювання господарської діяльності	4	2	2			
5	Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції	14	2	2	10		
6	Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів	2	2	2			
	<i>Разом за модулем</i>	46	12	12	20	2	
Змістовий модуль II. Правовий статус учасників господарських відносин							
7	Суб'єкти господарського права. Загальні положення	4	2	2			[1,5,8,12]
8	Правове становище підприємств	4	2	2			[1,5,8,12]
9	Правове становище об'єднань підприємств	4	2	2			[1,4,8,9,11,18]
10	Правовий статус господарських товариств	14	2	2	10		[1,5,8,12]
11	Громадянин як суб'єкт господарювання. Особливості правового статусу інших суб'єктів господарювання	4	2	2			[1,4,8,9,11,18]
12	Правовий режим спеціальних (вільних)	14	2	2	10		[1,4,8,9

	економічних зон та спеціальний режим господарювання						,11,18]
	Разом за модулем	44	12	12	20		
	Усього годин	90	24	24	40	2	
Змістовий модуль III. Майнова основа господарювання, господарські зобов'язання та господарсько - правова відповідальність							
7-й семестр							
13	Зобов'язальні відносини у сфері господарювання	19	2	2	15		[1,5,8,12]
14	Господарські договори	19	2	2	15		[1,5,8,12]
15	Господарсько-правова відповідальність	19	2	2	15		[1,5,8,12]
	<i>Разом за модулем</i>	57	6	6	45		
Змістовий модуль IV. Захист прав суб'єктів господарювання, банкрутство та господарсько - торгівельна діяльність							
16	Правовий захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання	19	2	2	15		[1,4,8,9,11,18]
17	Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом	7	2	2		3	[1,4,8,9,11,18]
18	Особливості правового регулювання господарсько-торгівельної діяльності	19	2	2	15		[1,4,8,9,11,18]
19	Правове регулювання біржової торгівлі	14	1	1	12		[1,4,8,9,11,18]
	<i>Разом за модулем</i>	59	7	7	42	3	
	Усього годин	120	15	15	87	3	
	ВСЬОГО	210	39	39	127	5	

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Загальні положення про господарське право, господарську діяльність та господарські правовідносини. Господарське законодавство.	2
2	Господарська діяльність як предмет господарського права	2
3	Умови здійснення та державна реєстрація суб'єктів господарської діяльності	2
4	Засоби державного регулювання господарської діяльності	2
5	Обмеження монополізму та захист суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції	2
6	Правові основи забезпечення якості продукції та захисту прав споживачів	2
7	Суб'єкти господарського права. Загальні положення	2
8	Правове становище підприємств	2
9	Правове становище об'єднань підприємств	2
10	Правовий статус господарських товариств	2
11	Громадянин як суб'єкт господарювання. Особливості правового статусу інших суб'єктів господарювання.	2
12	Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання	2
13	Зобов'язальні відносини у сфері господарювання	2
14	Господарські договори	2
15	Господарсько-правова відповідальність	2
16	Правовий захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання	2
17	Правове регулювання відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом	2
18	Особливості правового регулювання господарсько-торговельної діяльності	2
19	Правове регулювання біржової торгівлі	2
20	Правове регулювання оренди та лізингу у сфері господарювання в Україні.	1
	Всього	39

5. Самостійна робота

6.

Самостійне завдання виконується у вигляді реферату обсягом до 20 сторінок. Метою виконання самостійного завдання є закріплення рівня теоретичних знань, набутих під час лекційних занять та індивідуальної роботи. Завдання вибирається студентом у відповідності з номером у списку групи.

Поля : верхнє, нижнє та ліве – 20 мм, праве – 10 мм. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою.

№ з/п	Тема курсу та тематика СРС	Термін контролю
6 - 7-й семестр		
1	Теоретичні засади здійснення господарської діяльності. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		10
2	Предмет, методи господарського права України. Господарське законодавство. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		10
3	Господарська діяльність. Організація та управління господарською діяльністю. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		10
4	Загальна характеристика операцій банків щодо залучення коштів 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		10
5	Правові засади захисту економічної конкуренції. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		15

6	Поняття державного кредиту. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	15
7	Суб'єкти господарювання. Правовий статус господарських товариств. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	15
8	Основні види банківських операцій. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	15
9	Поняття і види валютних операцій. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	15
10	Правові засади приватизації. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану практичного заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	12
	Всього	127

7. Індивідуальні завдання. Теми рефератів:

1. Генеза становлення і розвитку господарського права України.
2. Місце господарського права в системі права України.
3. Господарське право окремих зарубіжних країн
4. Поняття та види господарської діяльності в Україні.
5. Поняття господарського законодавства та його особливості.
6. Шляхи гармонізації господарського законодавства України та законодавства Європейського Союзу.
7. Підприємництво як основна форма господарювання: поняття, ознаки.
8. Правовий статус суб'єктів малого підприємництва в Україні.

9. Правовий статус дочірніх підприємств.
10. Банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності.
11. Правовий статус неприбуткових установ і організацій.
12. Способи забезпечення виконання договірних зобов'язань.
13. Суб'єкти господарського права в У країні.
14. Господарський договір як правова форма господарських зв'язків.
15. Правовий статус підприємств в Україні.
16. Державні та комунальні унітарні підприємства.

8. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: лекції, практичні, в тому числі з використанням мультимедійного проектора та інших ТЗН; індивідуальні заняття; робота в Інтернеті; виконання індивідуальних завдань.

9. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «Господарське право» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- оцінювання виконання індивідуального завдання;
- екзамен;

Підсумковий бал (за 100 - бальною шкалою) з дисципліни «Господарське право» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

6-й семестр (залік)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Сума
Теми 1- 4 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1- 6	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	
25%	50 %	25 %	100 %
Тиждень (6)	Тиждень (12)	Тиждень (12)	

7-й семестр (екзамен)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Сума
Теми 1 - 6 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1- 9	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	Екзамен	
20 %	25%	15%	40 %	100 %
Тиждень (8)	Тиждень (15)	Тиждень (15)	Згідно графіку навчального процесу	

Шкала оцінювання (переведення)

За шкалою коледжу	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	A (відмінно)
85 – 89	добре	B (дуже добре)
75 – 84		C (добре)
65 – 74	задовільно	D (задовільно)
60 – 64		E (достатньо)
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

«ВІДМІННО» - знання глибокі, міцні, системні. Студент вміє застосовувати їх для виконання завдань пошукового характеру, може самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, виявляти й відстоювати власну позицію.

«ДОБРЕ» - відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень. Студент вміє робити висновки, виправляти допущенні неточності, він знає суть понять, явищ, вміє пояснити основні теоретичні положення, може самостійно застосовувати знання в типових ситуаціях.

«ЗАДОВІЛЬНО» - відповідь правильна, але недостатньо осмислена. Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати теоретичні положення. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразками.

«НЕЗАДОВІЛЬНО» - відповідь зі значними помилками і неточностями, студент відтворює менш як половину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, елементарні завдання виконує лише за допомогою викладача

10. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма з дисципліни: «Господарське право»
2. Матеріали комп'ютерних презентацій лекційного курсу «Господарське право»
3. Питання для підготовки до здачі екзамену.
4. Питання для поточного контролю.
5. Тестові завдання.
6. Презентації.
7. Пошукові роботи студентів.
8. Завдання для проведення модульного контролю, ДКР.

11. Рекомендована література

1. Саніхметова Н.О. Підприємницьке право: Навчальний посібник. - К.: А.С.К., 2015. - 912 с.
2. Беяневич О. А. Господарське договірне право України: / О. А. Беяневич / [Монографія]. - ЮрінкомІнтер, 2016. - 592 с.
3. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права. Монографія. / В.С. Щербина. - К.: Юрінком Інтер, 2018. - 264 с.
4. Господарське право: Навчальний посібник / Жук Л.А., Жук І.Л., Неживець О.М. - К.: Кондор, 2013. - 400 с.

5. Беяневич О.А. Господарський договір та способи його укладення. К.: Наукова думка. 2020. - с.278.
6. Підприємницьке право : Підручник / За ред.. О.В.Старцева/ 3-ге вид., перероб. і допов. - К. : Істина, 2017. - 600с.
7. Підприємницьке право. Книга 2: / Підручн./ За ред.. О.В.Старцева. - К.: Істина, 2017. - 448с.
8. Інвестиційне право : Навч. посібник. / Вінник О.М. - К.: Юридична думка, 2015.- 568с.
9. Господарське право: Практикум / В. С. Щербина, Г. В. Пронська, О. М. Вінник та ін.; За заг. ред. В. С. Щербини. - К. : Юрінком Інтер, 2001. - 320 с.